

ДЕТСКА ГРАДИНА №97 „ИЗГРЕВ“

с. Лозен, Район „Панчарево“, Столична община, ул. „Янко Панайотов“ №29, тел. 02 992 63 04

УТВЪРЖДАВАМ

Директор:

/ Б. Георгиева /

Заповед РД - 134 /09.10.2023г.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ И ПРЕВЕНЦИЯ НА ОБУЧИТЕЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ НА ДЕЦАТА ОСЪЩЕСТВЯВАНА В ДЕТСКА ГРАДИНА № 97 „ИЗГРЕВ“

Държавният образователен стандарт за приобщаващото образование определя:

1. принципите на приобщаващото образование;
2. условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата;
3. условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата по чл. 187, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и предоставянето и въз основа на оценката на индивидуалните им потребности, както и изготвянето на план за подкрепа на детето от екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

Подкрепа за личностно развитие на децата

- (1) На децата в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя **обща и допълнителна подкрепа** за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на детската градина.
- (2) Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с **индивидуалните образователни потребности** на всяко дете.
- (3) Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие, а в случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 ЗПУО - в домашни или в болнични условия.

(4) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детските градини работят психолог, логопед и ресурсен учител.

(5) Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти в детската градина – психолог..

(6) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на детето, в който се определят конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето и необходимите специалисти за предоставянето на подкрепата.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие в детската градина

Чл. 8. (1) Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование.

(2) Ранното оценяване по ал. 1 се извършва от педагогическите специалисти в детската градина.

(3) Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина включва:

1. ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения - от учителите в групата в детската градина и/или от психолога, и/или от логопеда в детската градина;

2. определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето;

3. определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, при:

а) затруднения във физическото, познавателното, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното, творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група;

б) наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето;

в) наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението, научаването и участието на детето в дейността на детската градина;

г) наличие на изявени силни страни на детето в областта на изкуствата и спорта, които се нуждаят от развитие и стимулиране.

Чл. 9. (1) Ранното оценяване по чл. 8, ал. 3, т. 1 се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина.

(2) Оценяването по ал. 1 се извършва чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения.

(3) Оценяването по ал. 1 се провежда индивидуално за всяко дете с писменото съгласие на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, след информирането му за начина на провеждането и за ползата от прилагането на скрининга.

(4) След провеждане на оценяването родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, се запознава с резултатите от него.

(5) В зависимост от резултатите от оценяването координиращият екип съвместно с родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, определя за всяко дете дейности от общата и/или от допълнителната подкрепа за личностно развитие, които се предоставят съобразно индивидуалните потребности на детето.

(6) Резултатите от оценяването се използват единствено за определяне на дейности за подкрепа за личностно развитие на детето и до тях имат достъп само учителите в групата и останалите педагогически специалисти в детската градина, които са извършили оценяването и/или работят с детето, както и неговите родители.

Чл. 10. На децата на 5- и 6-годишна възраст в подготвителните групи в детските градини, на които не е извършено ранно оценяване от 3 години до 3 години и 6 месеца, се извършва оценка на риска от обучителни затруднения.

Чл. 11. Ранното оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения по чл. 8, ал. 3, т. 1 се извършва след обучение на педагогическите специалисти в детските градини, които ще извършват оценяването, организирано и/или проведено от специалисти на Държавния логопедичен център и на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Знаци и симптоми в предучилищна възраст

- Проблеми в произнасянето на думи
- Проблеми с намирането на точната дума
- Проблеми с римуването
- Трудности с научаването на азбуката, цифрите, цветовете, формите или дните от седмицата
- Трудности за следване на указания или научаване на рутинни операции
- Трудности в боравенето с молив, и ножици, както и оцветяването на форми без да се излиза от очертанията
- Затруднения с бутони, ципове, копчета или научаването да се връзват обувки
- **Затруднения с моторните умения (диспраксия)**
- Тези затруднения се отнасят за проблеми, свързани с движението и координацията независимо дали става дума за фините (рязане, писане) или силовите (бягане, скачане). Моторните трудности са свързани с подаваната от мозъка обработена информация. За да тичаме, скачаме, пишем или срежем нещо, мозъка трябва да може да си комуникира с необходимия крайник, за да се

извърши действието. Признаци за моторни затруднения биха могли да бъдат трудности с дейности, изискващи координация между зрение и движение. Като например, държането на молив или закопчаването на риза.

- **СДВХ** - Синдром на дефицит на вниманието и хиперактивност (СДВХ), въпреки че не се счита за невъзможност за учене, също може да възпрепятства учебния процес. Децата, страдащи от този симптом, често имат проблеми да стоят мирно, да се фокусират, да следват инструкции, да се организират или да направят домашното си.
- **Аутизъм** – Трудности в овладяването на определени академични умения могат да настъпят в следствие на проблеми в развитието като аутизъм и Синдром на Аспергер. Децата с аутизъм може да имат проблеми с комуникацията, четенето, научаването на основни умения, сприятеляването и извършването на визуален контакт.

Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детската градина

Чл.12. (1) Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина съобразно индивидуалните му потребности.

(2) Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всяко дете в детската градина.

Чл. 13. Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. занимания по интереси;
3. грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина;
4. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
5. поощряване с морални и материални награди;
6. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
7. логопедична работа.

Чл. 14. (1) Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности, установени след ранното оценяване по чл. 8, ал. 3, т. 1 и 2, като:

1. обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
2. дейности за прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие;
3. индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения.

(2) Дейността по ал. 1, т. 1 се извършва от учителите в групата в детската градина, а по т. 2 и 3 - от психолог, логопед или от друг педагогически специалист при необходимост - рехабилитатор на слуха и говора и др.

(3) Учителите в групата установяват напредъка на всяко дете, което е включено в дейности по ал. 1, поне два пъти в рамките на учебната година въз основа на материали от дейността му - рисунки и други творчески работи на детето, както и в резултат на писмени становища от логопеда, психолога или от друг специалист за развитието на детето. За резултатите от напредъка на детето учителите изготвят доклад до директора. Материалите, становищата и докладът се съхраняват в детското портфолио и в личното образователно дело на детето.

(4) В съответствие с доклада по ал.3 обучението може да се провежда и в допълнително форми на педагогическо взаимодействие през неучебното време с обща продължителност не повече от 20 астрономически часа, разпределени в два модула по 30 минути дневно.

(5) За провеждане на обучението по ал. 4. директорът на детската градина уведомява родителите, които са длъжни да осигурят присъствието на детето.

Чл. 15. (1) Екипната работа между учителите и другите педагогически специалист включва:

1. обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата;

2. провеждане на регулярни срещи за:

- а) преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на дете;
- б) набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за отделни деца.

(2) На родителя, представителя на детето или на лицето, което полага грижи за детето, се предоставя информация за работата с детето и при необходимост се кани на срещите по ал. 1, т. 2.

(3) По време на срещите по ал. 1, т. 2 се води протокол, който се подписва от всички участници в срещата и се съхранява от координатора на координиращия екип по чл. 7.

Чл. 16. Заниманията по интереси по чл. 13, т. 2 включват:

1. развиване интегрирането на ключовите компетентности, възпитанието в ценности, патриотичното, гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно възпитание, насърчаването на иновациите и креативното мислене на децата;

2. изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

3. заниманията по интереси се организират от детската градина, както и в съответствие с желанието на родителите на децата, и с възможностите на детската градина.

Чл. 17. Заниманията по интереси по чл. 16, може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и др.

Чл. 18. (1) Въз основа на обсъждането за отделни деца се реализират дейности за обща подкрепа за личностно развитие, насочени към превенция на обучителните затруднения, чрез предприемане на конкретни мерки за работа с отделно дете само в случаите, когато:

1. се установят затруднения в обучението на детето и/или има рискови фактори в средата, които може да повлияят на обучението му, но които все още не изискват предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;

2. се установи, че дете напредва значително по-бързо в обучението и развитието си от децата на неговата възраст.

(2) Конкретните мерки по ал. 1, т. 1 изискват:

1. определяне на конкретна цел - какво затруднение трябва да се преодолее;

2. определяне на конкретни стъпки за преодоляване на затруднението - чрез допълнително обучение, консултации, логопедична работа, работа в учебните часове и други;

3. определяне на срок и описание на резултатите от работата в края на поставения срок - постигнат напредък, преодоляно или непреодоляно затруднение, насочване за оценка на индивидуалните потребности от екип за подкрепа за личностно развитие и други.

(3) Конкретните мерки по ал. 1 се вписват в дневника на група/подготвителна група в частта, отнасяща се до общата подкрепа за личностно развитие.

Чл. 19 . (1) Дейности от общата подкрепа за целите на превенцията на насилието и преодоляване на проблемното поведение и за целите на превенцията на обучителните затруднения се осъществяват и в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на децата с обща продължителност за отделно дете или за група деца не по-малко от 30 учебни часа.

(2) Директорът на детската градина издава заповед за определяне на децата и на условията за провеждане на дейностите.

(3) Родителите се информират за заповедта не по-късно от 7 дни преди началото на осъществяване на дейностите.

(4) В случай че родителите не осигуряват присъствието на децата, директорът на детската градина писмено уведомява дирекция „Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето .

Чл. 20. Учителите в групата запознават родителя с предприетите конкретни дейности за превенция на обучителните затруднения и го информират за резултатите от изпълнението им.

Чл. 21. В случаите, когато дете получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му, в тримесечен срок от предоставянето учителите в групата на детето, запознават родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности на детето .

Чл. 22. Институциите в системата на предучилищното и училищното образование предоставят условия за равен достъп до образование за децата чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда, достъпност на информацията и комуникацията, достъп до учебните програми и

учебното съдържание, разумни улеснения, технически средства, специализирано оборудване и специализирана подкрепяща среда, дидактически материали, методики и специалисти.

Чл. 23. (1) Достъпна архитектурна среда в ДГ№97 е осигурена чрез:

1. входни и комуникационни пространства;
2. помещения и пространства за общо ползване;
3. санитарно-хигиенни и спомагателни помещения;
4. асансьорни уредби (кръгъл модул и сграда филиал Долни Лозен).

(2) Общодостъпните помещения в сградите се свързват чрез достъпен маршрут .

(3) Организиране при необходимост по предложение на екипите за подкрепа за личностно развитие на работни и игрови кътове за индивидуална работа или за работа на пода, както и кътове за почивка в стаята на групата.

III. ДЕЙНОСТИ

№	Общи дейности	Срок	
1	Определяне координатор на дейностите за предоставяне на личностна подкрепа за развитие	В началото на учебната година	
2	Осигуряване на педагогически специалисти /психолог, логопед, ресурсен учител/ за предоставяне на подкрепа за личностно развитие	В началото на учебната година	
3	Разпознаване на потребността от предоставянето на обща подкрепа за личностно развитие на детето.	Постоянен	
4	Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.	Постоянен	

Дейности за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие

1	Проучване на желанията и включване на деца в групи за занимания по интереси чрез предоставяне на ДПУ	Септември 2023г.	
2	Анализ на резултатите от проследяване постиженията на децата в началото на учебната година и набелязване на конкретни мерки за включване на	Октомври 2023г.	

	отделни деца в дейности, насочени към превенция на обучителни затруднения		
3	Осигуряване на възможности за изяви на децата чрез включването им в дейности в детската градина и извън нея	Постоянен	
4	Проследяване напредъка на децата с обучителни затруднения	Постоянен	

Дейности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие

1	Определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа на отделни деца	В началото на учебната година	
2	Сформиране на екип за подкрепа за личностно развитие при разпознаване на потребността	При разпознаване на потребността	
3	Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца, за които има индикация, че са със СОП	При необходи-мост	
4	Изготвяне на доклад до директора на детската градина за изпълнението на плана за подкрепа на детето	Края на учебната година	